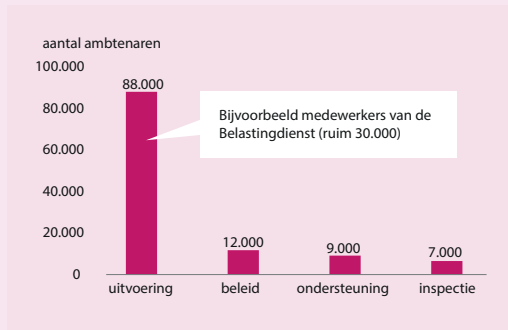

Rijksambtenaren vooral uitvoerders

Sinds jaar en dag worden bij de start van een regeerperiode ombuigingen op het ambtenarenapparaat ingeboekt. Zo ook de afgelopen regeerperiode. Minister Blok van Wonen en Rijksdienst is verantwoordelijk voor het ambtenarenapparaat en wil het Rijk goedkoper, flexibeler en efficiënter laten werken. Om dat te kunnen bereiken heeft hij sinds 2013 een aantal maatregelen genomen. Zo dient onder meer het apparaatsbudget zichtbaar te worden gemaakt in departementale begrotingen. Ook streeft de minister naar een 'uitgavenkader' voor dit apparaatsartikel, dat naast salarissen ook materiële uitgaven (huisvesting, ICT, 'pennen en potloden') omvat. Deze maatregelen moeten leiden tot een betere beheersing van de apparaatsuitgaven.(a)

Uit onderzoek van de Algemene Rekenkamer blijkt dat de taakstellingen van ruim 4 mld euro nog niet zijn gehaald.(b) Een van de redenen hiervoor is dat er naast taakstellingen ook (tijdelijke) intensiveringen zijn doorgevoerd, zoals bij de Belastingdienst. Ook leidt het doorvoeren van de verschillende ombuigingen tot frictiekosten, bijvoorbeeld vastgoedkosten, bij het sluiten van een aantal justitiële inrichtingen.

Rijksapparaat, naar taak, 2015

Bron: Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Een van de aspecten die het behalen van taakstellingen bemoeilijkt, is de samenstelling van het Rijksambtenarenapparaat. Uit de figuur blijkt dat een groot deel van het huidige ambtenarenapparaat uitvoerende taken heeft (75%). Dit zijn bijvoorbeeld medewerkers van de Belastingdienst (ruim 30.000 medewerkers), Dienst Justitiële Inrichtingen (circa 15.000 medewerkers) en de Rechtspraak (circa 8000 medewerkers). Ombuigingen op het ambtenarenapparaat zijn moeilijk door te voeren zonder het aantal uitvoerende taken of de kwaliteit te verminderen. Ook zijn op korte termijn veelal omvangrijke investeringen nodig om efficiëntiewinsten te kunnen boeken.

(a) Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 2015, Apparaatsuitgaven, Kamerbrief ([link](#)).

(b) Algemene Rekenkamer, Verantwoordingsonderzoek 2014, mei 2015 ([link](#)).